

Când spun Lela, Delia, spun generația mea... optzecistă. O generație serioasă, ambițioasă, focalizată pe rezultate. De fapt, rețeta pentru reușită era destul de simplă și nespectaculoasă în acei ani.

Frumusețea anilor adolescenței este un remember general valabil pentru toți “adulții”. Noi am avut parte totuși de o prea mare liniaritate în studiu și-n sistemul educațional, fiind revigorați din când în când de nelipsitele “escapade” din anii de liceu (petrecuți “între zidurile” Liceului “Dragoș – Vodă” din Sighet), încărcați și motivați fiind și de surprinzătoare energii latente.

Metodele pedagogice “comuniste” au generat totuși valori, competiția era mult mai dură deși prea exclusivistă, iar succesul era foarte bine controlat. “Evadările” se produceau în cadru strict privat, cu toți ochii ațintiti pe noi și beneficiind de “vigilenta” complicitate a unor dascăli dragi de-ai noștri.

Momentul 1989 a fost descătușarea noastră, a generațiilor ce protestau doar prin cele mai subtile formule orale sau prin pasivitate ostentativă și-n rest se pierdeau în lipsuri și constrângeri. Eliberarea noastră a însemnat și primele valuri oficiale de emigrație masivă spre toate zărilor lumii. Românii – în virtutea simpatiei post-revoluționare – erau primiți cu brațele deschise în toate colțurile lumii. Era perioada romantică a mobilității gulerelor albe.

Delia Mureșan – Gârbacea, absolventă a valoroasei Facultăți de Matematică din cadrul Universității Babeș – Bolyai a părăsit Europa atrasă – ca multe alte generații de tineri români – de visul american, stabilindu-se, împreună cu soțul, în California.

IM: De ce în... USA?...

DMG: E greu să refuzi o ofertă bună de lucru. Soțul meu era deja acolo, pregătit pentru un nou început în Silicon Valley. L-am urmat după câteva luni, când am luat vacanța de vară. Mai precis, am ajuns în California pe 3 iulie, în 1996. A doua zi, amețită de drum am fost să vedem artificii de 4th of July, ziua Americii.

IM: Haide să ne “distrăm” puțin, colega!... Ce ți-a “inoculat” școala anilor '80 ai secolului trecut?

DMG: Nu știu dacă ție ți se întâmplă uneori să te obsedeze o melodie. Într-un an nu puteam nicidecum scăpa de o astfel de melodie. Când mi-au venit în minte și cuvintele am rezolvat misterul ... “1 Mai muncitoresc...” ... un cântec pe care îl cântasem cu corul școlii de multe ori. Era o zi de primăvară, cu doar câteva zile înainte de 1 mai.

IM: Ce semnificație a avut pentru tine “școala comunistă”?

DMG: Aș putea să scriu o carte pe tema asta. “Școala comunistă” a încercat să ne îndoctrineze, dar părerea mea este că nu a reușit. În schimb ne-a “învățat” să avem “două fețe”: una oficială și una adevărată. Ca elevi într-o țară socialistă nu prea am avut de ales. Îmi aduc aminte de orele de informare politică în care citeam pe rând din ziare în timp ce restul colegilor își făceau temele pentru a doua zi. Generația noastră a prins un an de liceu teoretic, cu teze la limbi străine și studiul limbii latine. Ca liceu industrial, după câteva săptămâni de școală urmau două sau trei săptămâni de practică. Omul sfințește locul: am avut norocul de profesori buni care au știut cum să se descurce cu o astfel de structură dificilă a anului școlar. Materii ca “Toleranțe și măsurători” ne-au “furat” timpul pe care altfel l-am fi putut petrece să ne îmbunătățim cultura generală. Ca profesor într-o “școală comunistă” a însemnat să lucrez la 5

Scris de Ion Maris

Miercuri, 05 Martie 2014 15:52 - Ultima actualizare Miercuri, 05 Martie 2014 16:01

școli în trei ani consecutivi până când mi-am dat definitivatul, și enorm de multă birocrație. În perioada vacanțelor, aveam n-aveam treabă trebuia să mergem la școală. Noroc cu Corul Cadrelor Didactice! Dacă făceam parte din cor primeam trei săptămâni de vacanță în plus.

IM: Cu ce te ocupi azi? Unde lucrezi?

DMG: Predau informatica la Colegiul De Anza din Cupertino, Santa Clara, California.

IM: Ce fel de studenți îți marchează activitatea didactică?

DMG: La De Anza sunt aproximativ 22000 studenți și cam 900 profesori. Am studenți din toată lumea, chiar și români din când în când, și de toate vârstele, de la 18 la 70 de ani. Apreciez studenții care nu se lasă învinși de greutățile vieții și își urmează calea, chiar dacă uneori nu este prea clară. O parte dintre ei vor să se transfere la universități, alții vor să obțină certificate, ca de exemplu de programator, sau doar vor să se pregătească mai bine pentru un interviu de angajare.

IM: Cât de eficientă și profesionistă e școala americană?

DMG: Programele de master și doctorat sunt printre cele mai bune din lume. Ca și în alte părți, și aici sunt școli/licee foarte bune și școli/licee care lasă de dorit. Ce apreciez la școala americană este că îi învață pe elevi să fie deschiși, să colaboreze, să lucreze în echipe și să se

Scris de Ion Maris

Miercuri, 05 Martie 2014 15:52 - Ultima actualizare Miercuri, 05 Martie 2014 16:01

ajute unii pe alții. Cercetările în acest domeniu arată că în general rezultatele la matematică ar putea fi mai bune și că există o diferență foarte mare între ultimul an de liceu și primul an de facultate, motiv pentru care foarte mulți studenți au probleme de adaptare. Una dintre soluții este să faci un an sau doi la un colegiu, și doar pe urmă să se transfere la universitate.

IM: La ce folosesc dolarii?... Dar ardelenii?...

DMG: Nadia Comănești! Întrebarea ta îmi aduce aminte de festivalul filmului românesc organizat în fiecare primăvară de Asociația studenților români de la Universitatea Stanford împreună cu alte organizații din zonă. Acum câțiva ani am avut ocazia să fac cunoștință cu unul dintre foștii ambasadori ai SUA în România, dl. James Rosapepe, autor al cărții “Dracula is Dead”, carte despre care Nadia Comănești scria că “dacă s-ar da medalii de aur pentru cărți, “Dracula is Dead” ar trebui să primească una”. Într-o discuție cu dl. Rosapepe mi-a spus că românii sunt prea autocritici. Dacă întrebi un român despre România, primul lucru pe care îl spune este ceva negativ, ca de exemplu “este multă corupție”. În schimb dacă întrebi un american despre USA, n-o să spună “droguri” sau “homeless” ... o să vorbească despre Neil Armstrong și primul zbor pe lună.

IM: Evoluționismul este cel mai bine implementat în USA sau e doar o păcăleală?

DMG: Conform unor studii recente în USA 46% se opun evoluționismului. Este un subiect foarte controversat și cred că va continua să rămână așa pentru mult timp. Ce pot să-ți spun? Îmi pare bine că predau informatica!

Scris de Ion Maris

Miercuri, 05 Martie 2014 15:52 - Ultima actualizare Miercuri, 05 Martie 2014 16:01

IM: Comunitatea românească din USA este vizibilă sau doar... exotică?

DMG: Pentru cineva din afara comunității este una dintre multele comunități care există în California. În alte state, mai puțin diverse decât California, e diferit. Pentru românii de aici este foarte vizibilă și activă. Printre întâlnirile la care am participat se numără întâlnirea cu d-na Monica Macovei. Dintre concerte și spectacole enumăr doar câteva: Pasărea Colibri, Divertis, Ducu Bertzi, Florian Pitiș și nu în ultimul rând Ștefan Hrușcă. Cea mai mare surpriză a mea a fost un concert de jazz închinat Mariei Tănase unde am descoperit-o pe Teodora Enache.

IM: Spune-mi un nume, primul nume ce-ți vine în minte, de român celebru – azi - în USA?

DMG: Andrei Codrescu pe care îl ascult cu plăcere la radio:
<http://www.npr.org/people/2100359/andrei-codrescu>.

Nu pot să nu o menționez și pe Angela Gheorghiu al cărei debut la Opera din San Francisco în La Rondine, de Puccini am avut ocazia să-l urmăresc.

IM: Predomină, în special, “cultura” Mac Donalds în USA?

DMG: Filmul “Supersize Me” de acum 10 ani a tras un semnal de alarmă. Meniul lor s-a îmbunătățit mult de atunci și se pare că au în continuare succes. Nu contează atât de mult unde mănânci: contează mai mult ceea ce și cât mănânci și mai ales câtă mișcare faci.

IM: Ce te determină totuși să nu uiți Sighetul?...

DMG: Îți voi răspunde simplificat: și eu am copilărit, am mers la școală și am lucrat 3 ani în Sighet. Zona geografică în care este situat Sighetul este perfectă și se potrivește cu ce-mi place mie să fac - drumeții, iar oamenii sunt de încredere și ospitalieri. Dacă vrei să te implici în activități culturale cred că ai din ce alege iar „Școala de muzică” este în continuare activă, se organizează concerte, etc. Îmi permit și niște sugestii pentru ediliile locale: cred că ar fi necesară Sighetului o bază sportivă modernă și accesibilă tuturor vârstelor și nu în ultimul rând problema câinilor vagabonzi ar trebui rezolvată cumva...deși nu văd cum ... și alții au aceeași problemă.

IM: Miopia vine cu vârsta sau cu... delăsarea?

DMG: Delăsarea. Experiența acumulată de-a lungul anilor ar trebui să ne ajute să înțelegem mai bine ce se întâmplă și de fapt să “vedem” mai bine.

IM: Îți mulțumesc Lela și... God bless R-USA (să “traduc” acronimul: România – USA)!

DMG: Și eu îți mulțumesc Ion. Mult success în tot ceea ce faci și numai bine.

În USA... viselor! Interviu cu Delia Mureșan – Gârbacea (În căutarea sighetenilor din... diaspora)

Scris de Ion Mariș

Miercuri, 05 Martie 2014 15:52 - Ultima actualizare Miercuri, 05 Martie 2014 16:01

AUTOR: Ion Mariș

martie 2014

www.sighet-online.ro

